

6. BÖLÜM

GEÇ NEOLİTİK KÜLTÜRLERE GEÇİŞ

PROTO (ÖN) HASSUNA ÖNCESİ	M.Ö.7000-6700	GEÇ NEOLİTİK 1
PROTO (ÖN) HASSUNA	M.Ö.6700-6300	GEÇ NEOLİTİK 2
ARKAİK HASSUNA /HALAF ÖNCESİ	M.Ö.6300-6000	GEÇ NEOLİTİK 3
HASSUNA-SAMARRA VE ÖN HALAF	M.Ö.6000-5900	GEÇ NEOLİTİK 4
HALAF (ERKEN-GEÇ)	M.Ö.5900-5300	GEÇ NEOLİTİK 5
HALAF-UBEYD GEÇİŞ EVRESİ	M.Ö.5300-5100	GEÇ NEOLİTİK 6
UBEYD	M.Ö.6500-3800	

**İNCELEDİĞİMİZ KÜLTÜRLER
İÇİN EN SON KABUL
EDİLEN VE
KULLANILAN KRONOLOJİK
SIRALAMADIR**

**BURADA VERİLEN TARİHLER
BİRBİRİNİ TAKİP ETMEYEBİLİR
KÜLTÜRLER BİRBİRİNİN
İÇİNDE BAŞLAYABİLİR VE
BİRLİKTE DEVAM EDEBİLİR
ÖZELİKLE KUZEY VE GÜNEY
MEZOPOTAMYA
BÖLGELERİNDEKİ YAYILIMLAR
ETKİLEŞİMLER FARKLI
TARİHLER VEREBİLİR**

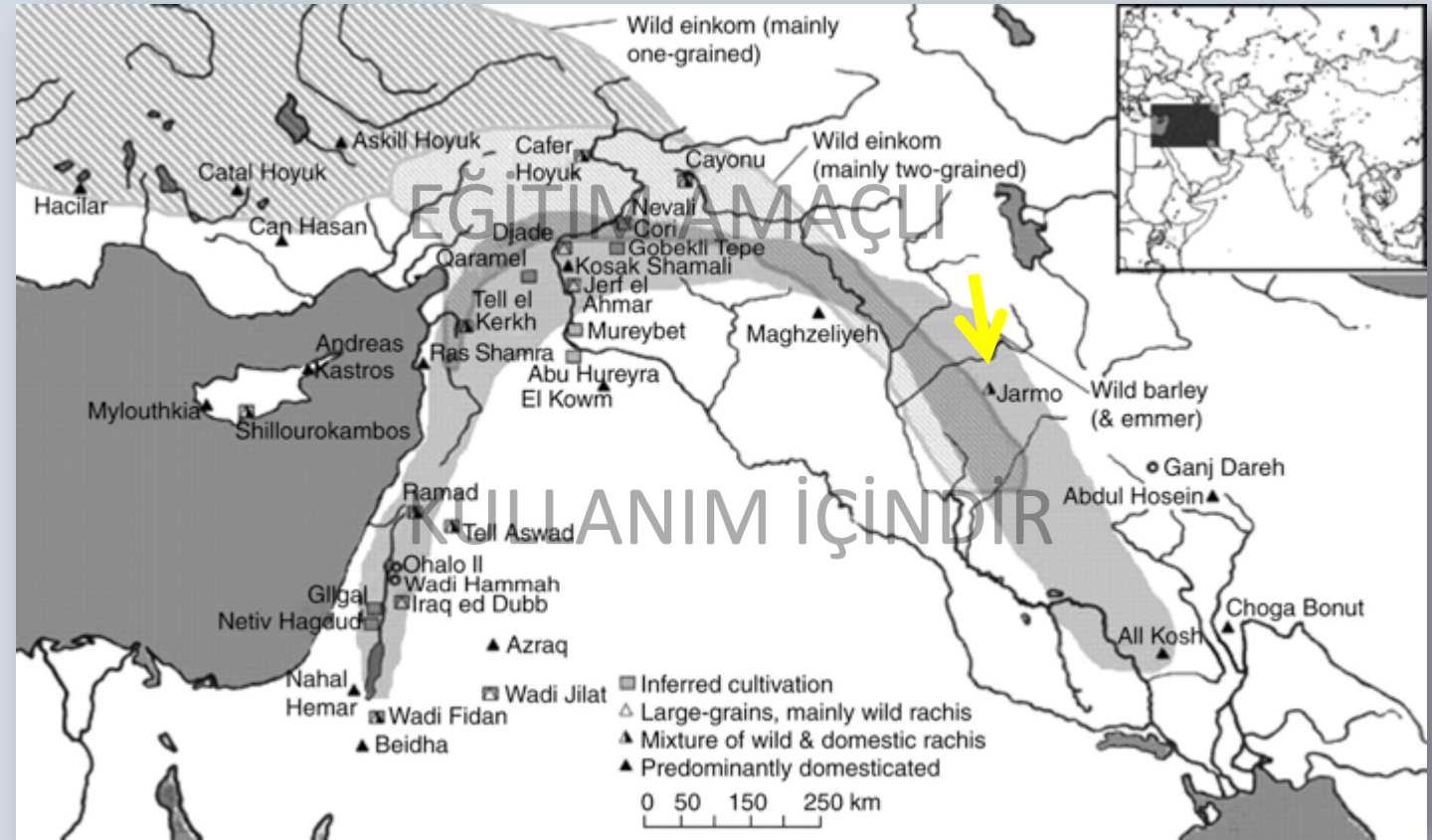
QALAT CARMO

Burada 1950-51 yıllarında daha sonra ise 1954-55 yıllarında çalışılmış. yapılan C-14 tarihlemelerine göre M.Ö.VII.binin içine veriliyor. Yerleşim izlerinin kapladığı alan 2 hektar kadardır.

Burası Qal'at Carmo olarak adlandırılmıştır. Tahıl örnekleri ele geçmiş, bunlar doğal arpa ve buğday. Zamanla kendileri bu tahılları üretmeye başlıyorlar. Keçi, belki domuz evcilleştirilmiş. Sığır ve keçi henüz yabani. Köy özelliği taşıyan köy küçük bir yapıya sahip, yaklaşık 25 haneden oluştuğu kabul edilmektedir.

Burası Mezopotamya'nın akeramik neolitik dönemi için güzel bir örnek teşkil eder. Kal'at Carmo olarak tanınır. Tüketicilikten üreticiliğe, akeramik safhadan keramikli safhaya geçişi sergileyen bir merkezdir. Amerikalı arkeolog Braidwood kazısını yapmıştır.

Carmo'da 16 tabaka tespit edilmiştir. C-14 sonuçlarına göre yaklaşık 500 yıl iskan görmüştür. Obsidyen ve silexden yapılmış, bıçaklar, kesiciler bulunmuş.

Ağaçtan yapılmış oraklar mevcut. Değirmen taşları ve öğütücüler çok sayıda ele geçmiştir. Yerleşimin ilk dönemlerinde uzunca bir süre akeramik safha yaşanmıştır. Bu dönemlerde taş kaplar ve sepetler kullanılmıştır.

Bölgede asfaltın bol olması nedeniyle bu madde kullanılmıştır. Yörede asfaltı kullanan en eski yerleşim Carmo'dur. Sepetler asfalt ile sıvanarak su sızdırmaz hale getirilmiştir.

Taştan boncuk taneleri, kaplar, bilezikler, topuz başları kullanılıyor. Süs eşyası yapımında kemik de kullanılıyor.

TAŞ (ALABASTER) KAP PARÇALARI M.Ö.7000

TEL SEKER AL AHMAR

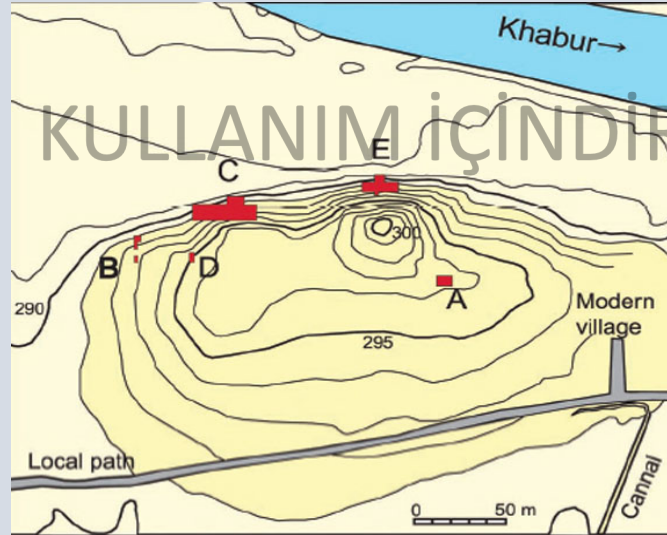
HABUR BÖLGESİNİN EN ESKİ YERLEŞİMLERİNDENDİR.

HABUR YÖRESİ DAHİL YUKARI MEZOPOTAMYA'NIN EN ESKİ NEOLİTİK SERAMIĞININ PROTO-HASSUNA İLE TEMSİL EDİLDİĞİNE İNANILIYORDU: SOTTO-UMM DABAGHIYAH.

BÖLGEDE YAPILAN TEL SEKER AL AHMAR KAZILARI, PROTO-HASSUNA'YI ÖNE TARİHLEYEN BİR NEOLİTİK SAFHANIN VARLIĞINI ORTAYA ÇIKARMIŞTIR.

BU SAFHA MİMARİ, FARKLI SERAMIĞI, TAŞ TEKNOLOJİSİ İLE KARAKTERİZE EDİLMİŞTİR.

BÖYLECE TEL SEKER'DEKİ UZUN VE KESİNTİSİZ SIRALAMA, PRE-HASSUNA TANIMININ ORTAYA KONULMASINI SAĞLAMISHTIR.

PPNB

Yoshihiro Nishiaki

The University Museum, The University of Tokyo

PN

GEÇ PPNB

PPNB'DEN PN'YE GEÇİŞ İÇİN
ÖNEMLİ

EĞİTİM AMAÇLI

KULLANIM İÇİNDİR

TELL SABİ ABYAD

Raqqa'nın 80 km kuzeyindedir.
Balık Irmağının hafifi dalgalı ovası
Üzerindedir. Yerleşim 5 hk.
Genişlikte ve 10 m. yükseklikte
Leiden Üniversitesi çalışmış.
1986-2010 arasında. M.Ö.7100-5500
Arasında unik neolitik sıralamsına
Sahip. 145 radyo karbon tarihlemesi
var.
Dolayısıyla Geç neolitik çok iyi
Tarihlenmiş. Geç Tunç Çağında da
M.Ö.1230-1180'de geniş bir
Yerleşim de veriyor (Orta Asur).
En eski tabakalar köşe planlı çoklu odalı
Evlerle karakterize edilir.
İç duvarları genellikle beyaz sıvalıdır.
Sabi Abyad suriye'deki en eski seramik
merkezlerindedir.
M.Ö.7000-6900. Bu seramik kum
katkılı
Bazen boyları. M.Ö.6700 civarında
Seramik basit katkı yoğun üretime
dönüşüyor.

Sabi Abyad toplumundaki
Önemli değişim M.Ö.6250
Civarında.
Yeni mimari tipleri geliyor,
Kapsamlı depo depolar ve daire
planlı küçük evler (tolos).

Tell Sabi Abyad Höyüğünün Kuzeydoğudan Görünümü

Erken Seramik Merkezleri

EĞİTİM AMAÇLI

Mezraa Teleilat

Tel Halula

Akarçay

Seker-al-Ahmar

Salat Cami Yanı

Tell Sabi Abyad

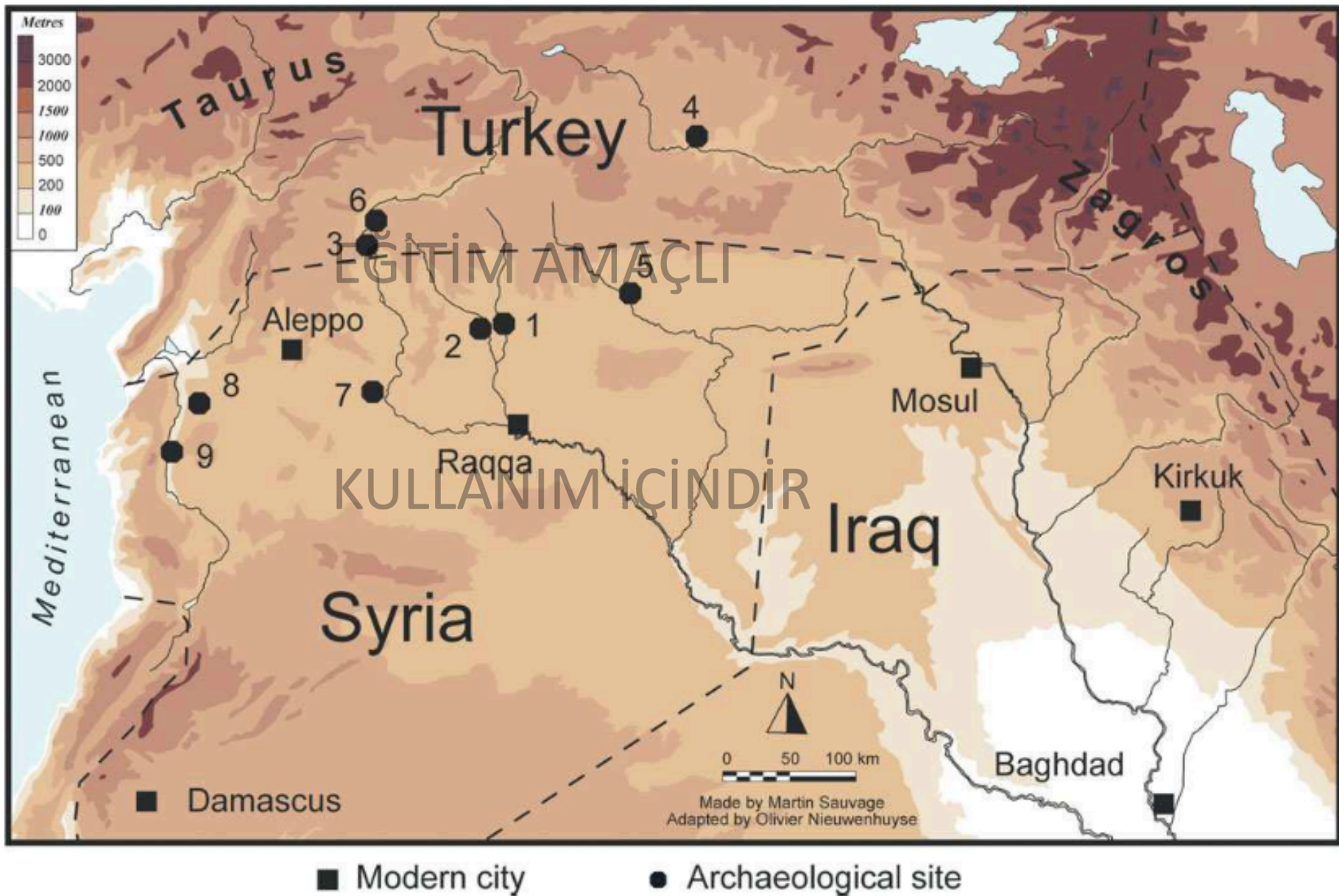
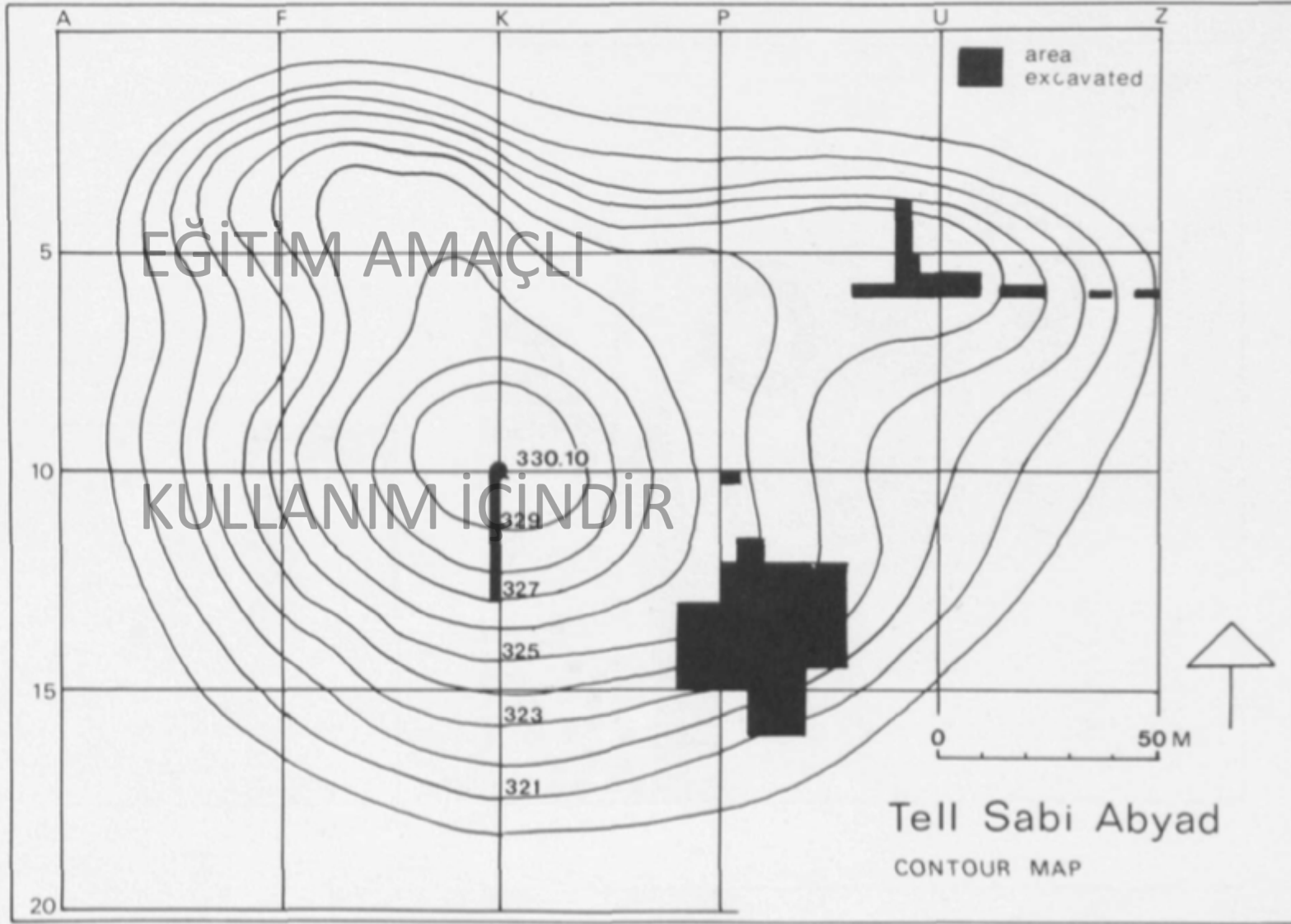
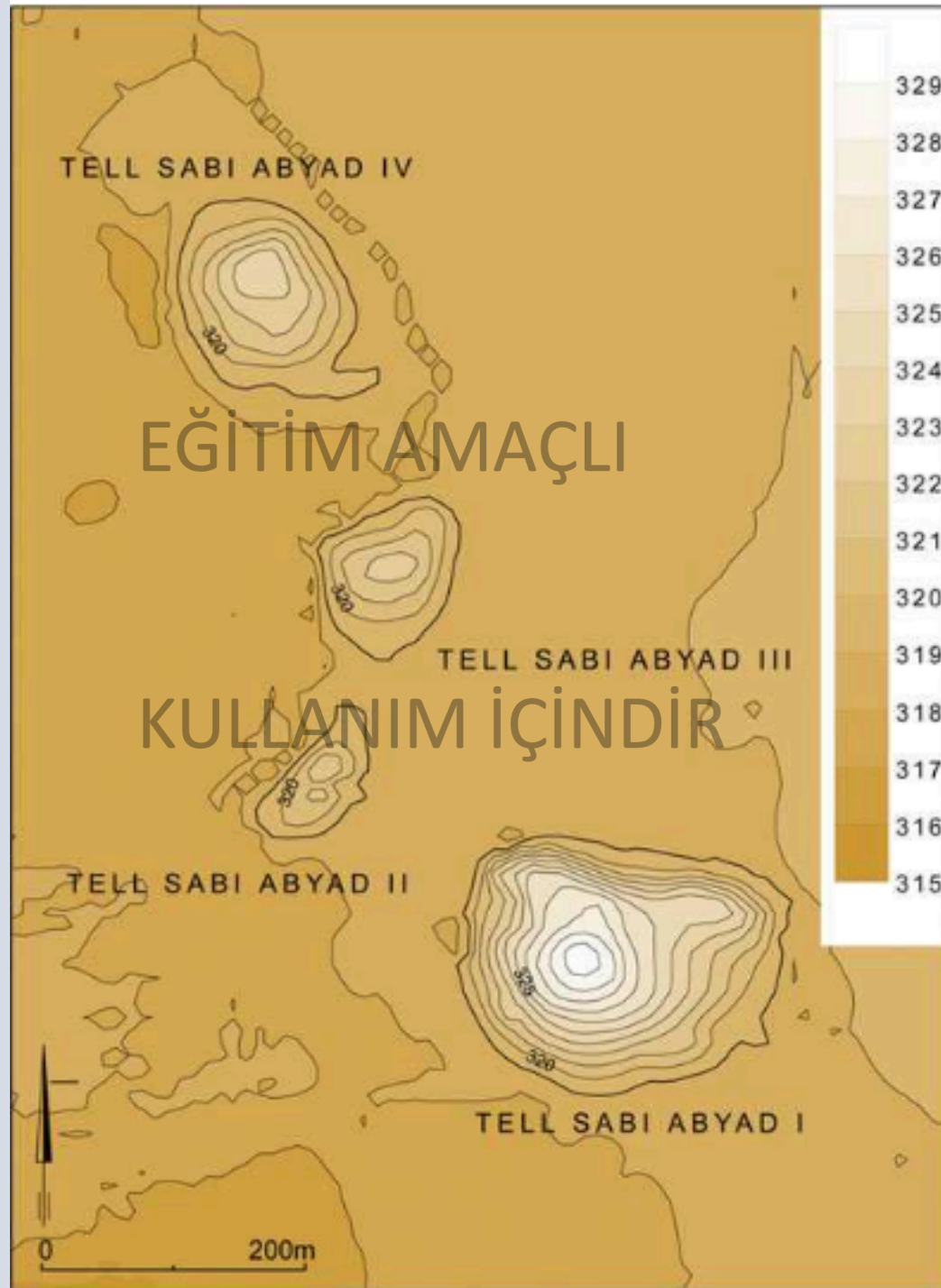

Figure 1. Map of Upper Mesopotamia showing the locations of sites mentioned in the text: 1) Tell Sabi Abyad; 2) Tell Damishliyya; 3) Mezraa Teleilat; 4) Salat Cami Yanı; 5) Tell Seker al-Aheimar; 6) Akarçay; 7) Tell Halula; 8) Tell el-Kerkh; 9) Shir.

TELL SABI ABYAD PLANI

**TEL SABI ABYAD
YERLEŞİM
ALANLARI
(I-IV)**

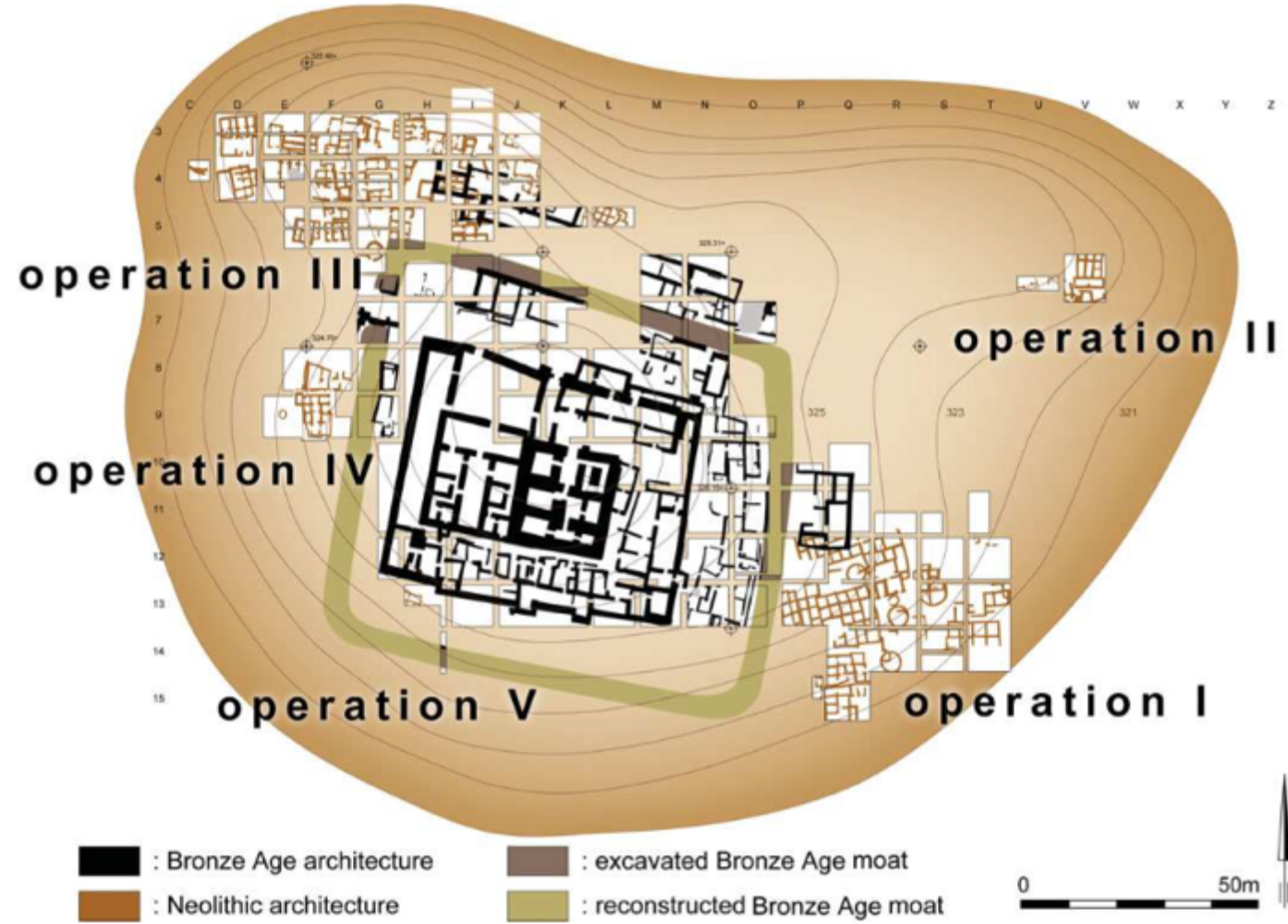

Figure 4. The mound of Tell Sabi Abyad I, showing the location of the various operations.

TELL SABI ABYAD ÇALIŞMA ALANLARI (I-V)

ALAN II'DEN İYİ KORUNMUŞ EV KALINTISI (TABAKA II), M.Ö. 5900 CİVARI

Sabi Abyad Protohistorik Alanda Çalışmalar

**Bir Platform üzerine İnşa edilmiş
Olan tripart yapı M.Ö.6900**

Table 1. Stratigraphy and Chronology of Tell Sabi Abyad.

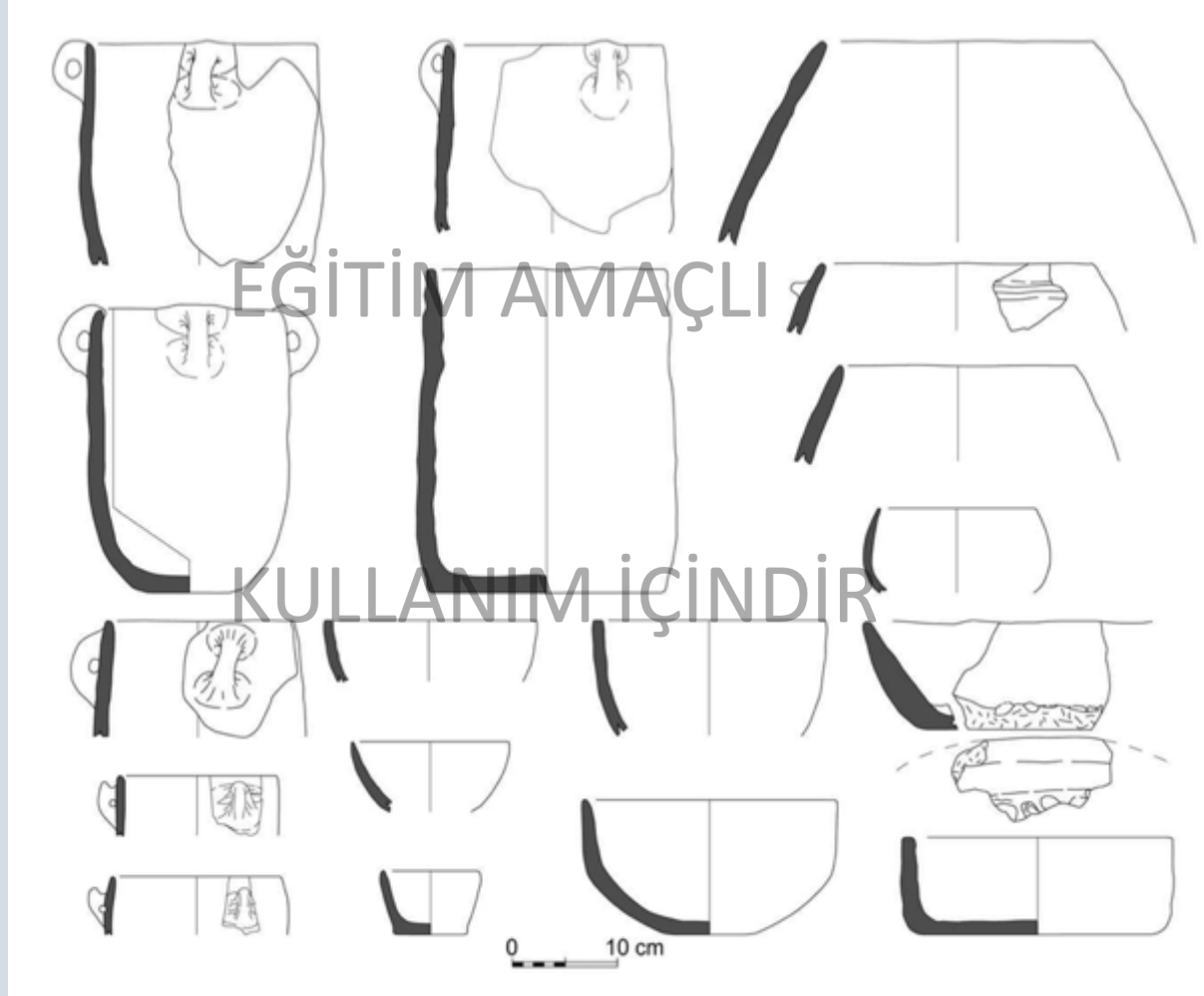
Date (B.C.)	Period	Balikh Sequence	Tell Sabi Abyad Operations						
			I	II	III	IV	V		
5700		IIC							
5800	Early Halaf	IIIB	level 1						
5900			level 2	level 1					
			level 3						
6000	Transitional	IIIA	levels 1-7	levels 2, 3, 4			phase III		
6100	Pre-Halaf	IIC	level 8				phase II		
6200			level 9						
6300		IIB?			level 1	level 1	phase I		
6400			level 11		level 2	level 2			
6500	Early Pottery Neolithic	IIA			level 3				
6600						level 4			
6700									
6800									
6900									
7000	Late PPNB	I							

TELL SABİ ABYAD'IN STRATİGRASI VE KRONOLOJİSİ
M.Ö. 7000-5700

M.Ö.6900-6700

Figure 6. Initial Pottery Neolithic ceramics from Tell Sabi Abyad (c. 6900-6700 cal BC).

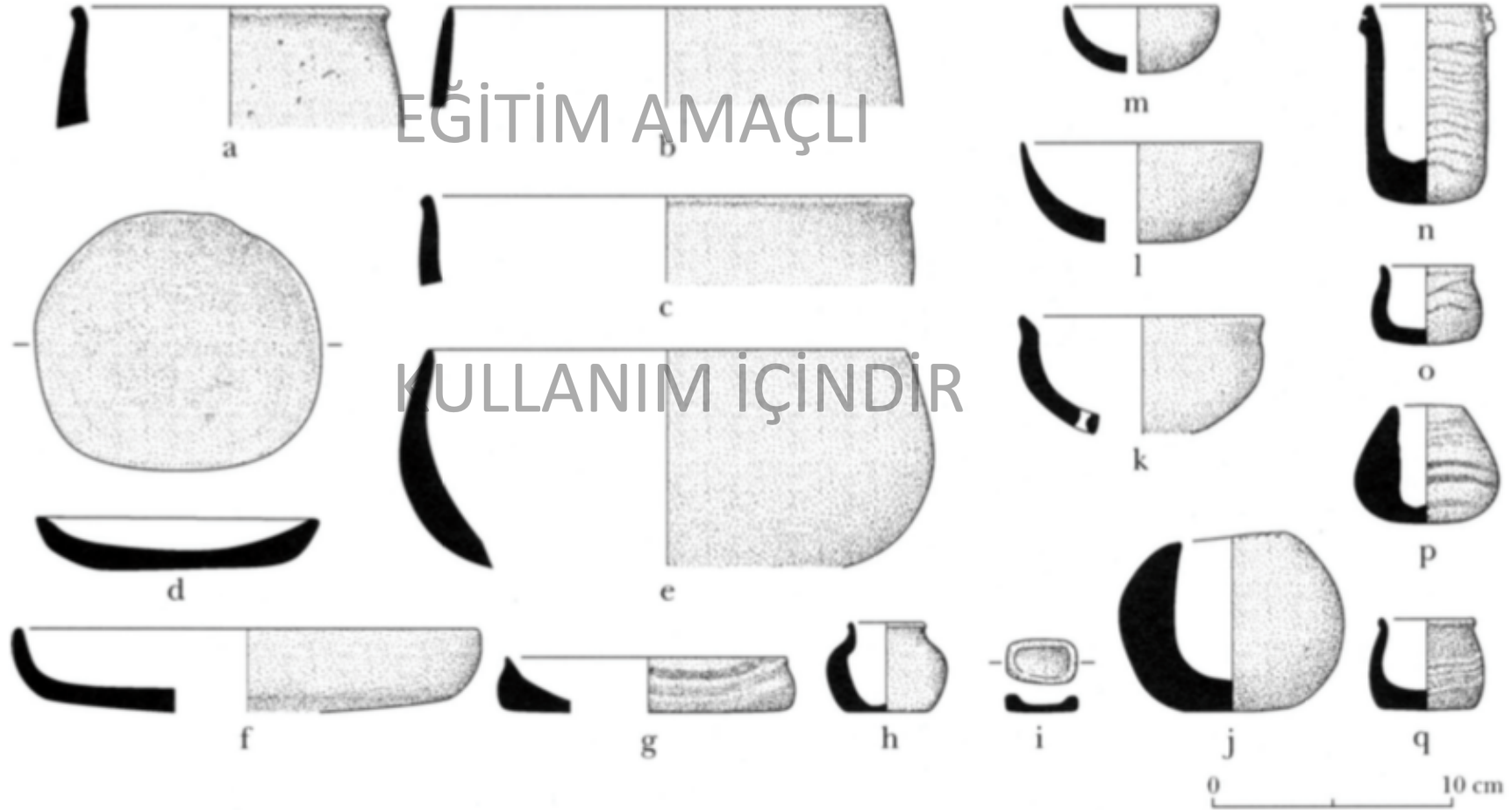
TELL SABI ABYAD, ERKEN SERAMİKLİ NEOLİTİK, M.Ö.6700-6400

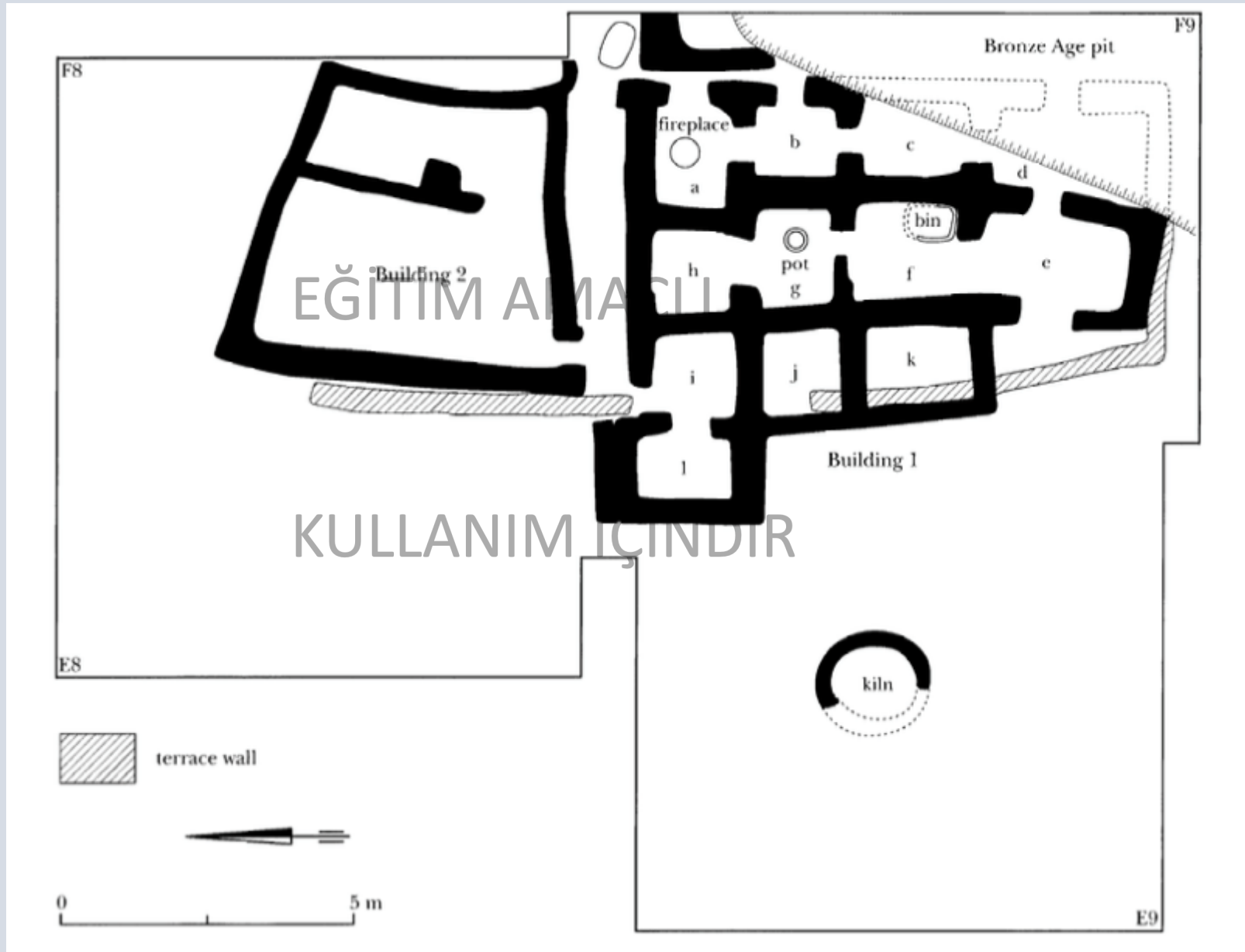
**ALAN III VE IV, TELL SABİ ABYAD, M.Ö.6600-6200 CİVARI, SURİYE'DEN
BİLİNEREN EN ESKİ SERAMİK ÖRNEKLERİ.**

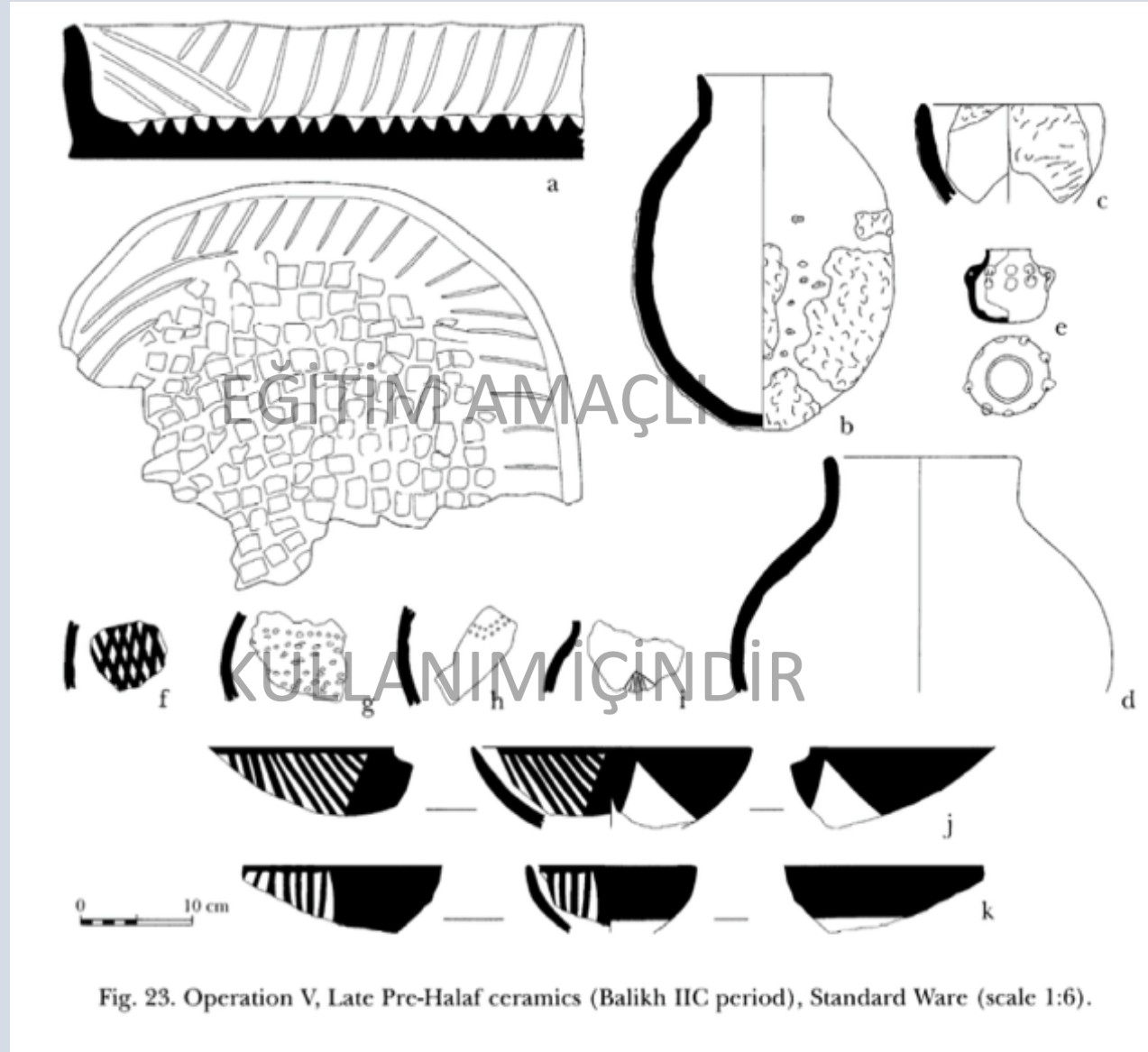
ALAN II, İNSAN VE HAYVAN FİGÜRİNLERİ

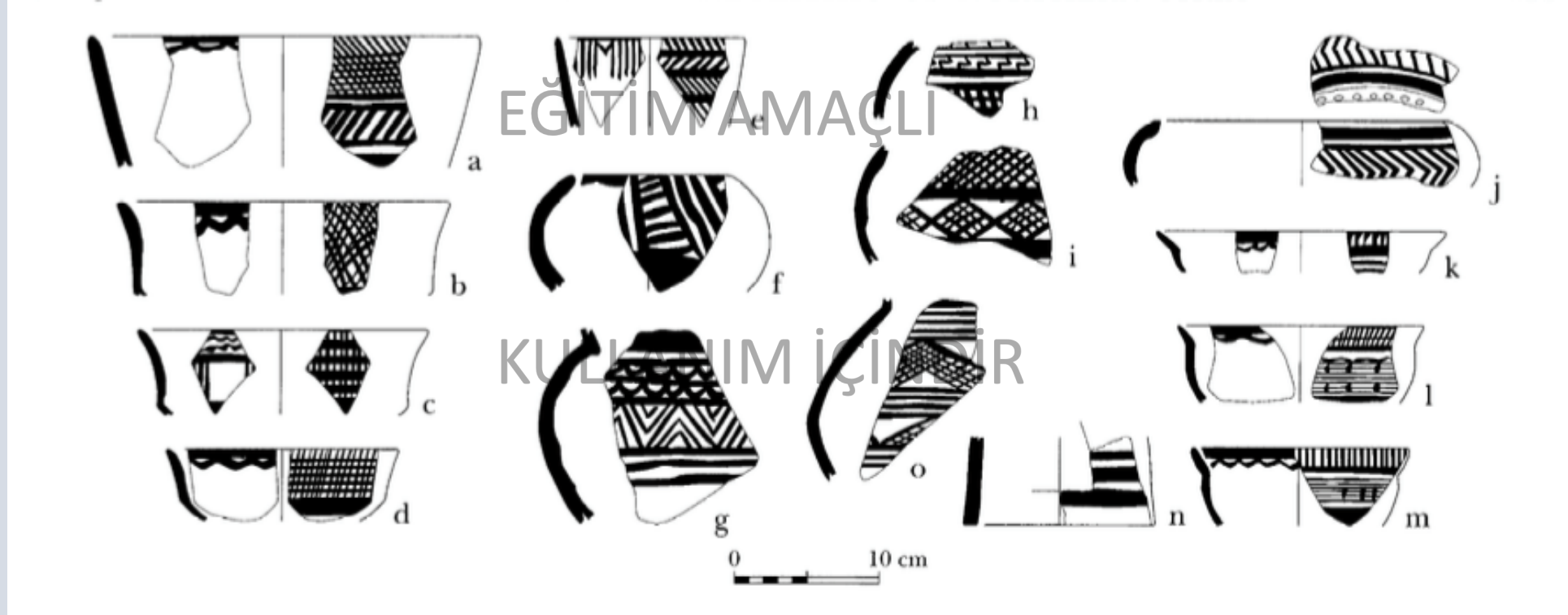
TAŞ KAPLAR A-M, ALAN III; N-Q, ALAN IV

ALAN IV, M.Ö. 6300-6200 CİVARI

ALAN V, GEÇ PRE HALAF SERAMİKLERİ (BALIK IIC), STANDART SERAMİK

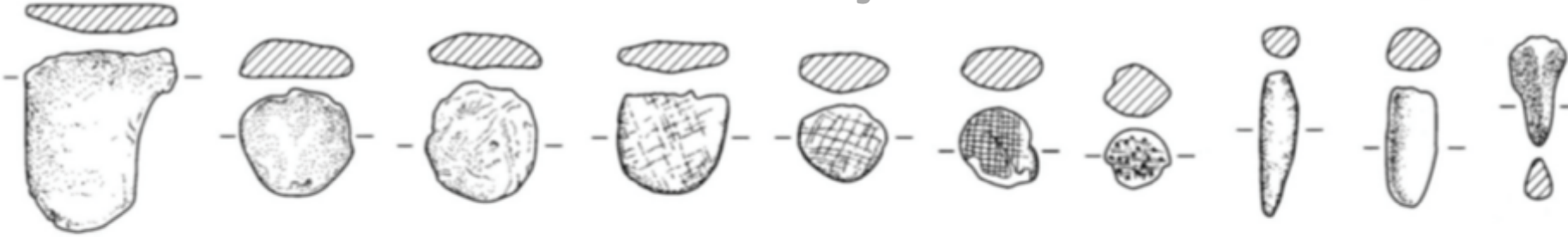
**ALAN V, GEÇ GEÇİŞ SERAMİKLERİ (BALIK IIIA DÖNEMİ);
a-n STANDART BOYALI SERAMİK; o PORTAKAL RENKLİ SERAMİK**

EĞİTİM AMAÇLI

KULLANIM İÇİNDİR

0 5 cm

**BU
OBJELER,
İLERLEYEN
TARİHLERDE
MEZOPOTAMYA
SURIYE
KÜLTÜR
BÖLGESİNDE
YAZININ
KÖKENİNİ
OLUŞTURACAKLARDIR**

II. ÇALIŞMA ALANINDAN (KİL TOKEN) HESAP TAŞLARI

Table 2. Averaged radiocarbon dates from Tell Sabi Abyad I and Tell Sabi Abyad III.

Site and level	Average date BP	Average 1-sigma calibrated date BC
Tell Sabi Abyad I, level A-13	8000±20	7045-6840
Tell Sabi Abyad I, level A-12	7960±25	7025-6815
Tell Sabi Abyad III, Trenches H8-H9	7925±20	6820-6700

KULLANIM İÇİNDİR

TEL SABI ABYAD I VE TEL SABI ABYAD III RADYO KARBON TARİHLERİ

MUNHATA

Ürdün Vadisi'nde yer alır. İlk kez 1962'de J.Perrot tarafından kazıldı. Kültürel katman derinliği 3 m. olup 6 yerleşim seviyesi vermektedir.

Üçü PPNB, Geç Neolitik, Kalkolitik, Yarmukian ve Wadi Rabah kültürleri diğer üçüne dağılmıştır.

Yerleşim yayılımı 2 dönüm kadardır. Erken safha evleri taş döşemeli veya taş temel ve ocak parçaları üzerine çamur tuğlalardan oluşturulmuş kil sıvalı tabanlı.

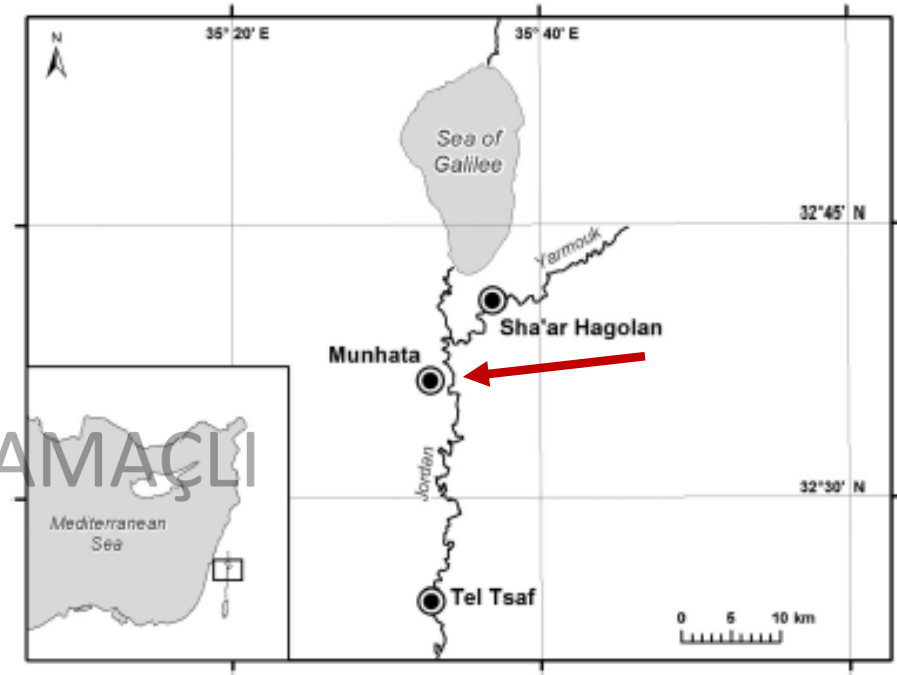
Yapıların kuzey duvarlarında sıvalı bir niş mevcuttur. Benzer tarz

Ceriho'da mevcut.

PPNB seviyelerinde olağandışı yuvarlak planlı bir avlu mevcut, odalara buradan dağılım yapılmış, bulunan bir büyük platform, üretim faaliyetleri için için kullanılmış olmalıdır.

Yarmukian safhası yuvarlak planlı yapılarla devam ediyor, bunlar Rabah safhasında köşe planlılar dönüşmüşler.

Seviye III, ve II. Arasında yerleşimde büyük bir boşluk tespit edilmiştir.

EĞİTİM AMAÇLI

KULLANIM İÇİNDİR

**MUNHATA
OTURAN
TANRIÇA
M.Ö.6. BİN
11X6,5 CM
İSRAİL MÜZESİ
KUDÜS**

EĞİTİM AMAÇLI

KULLANIM İÇİNDİR

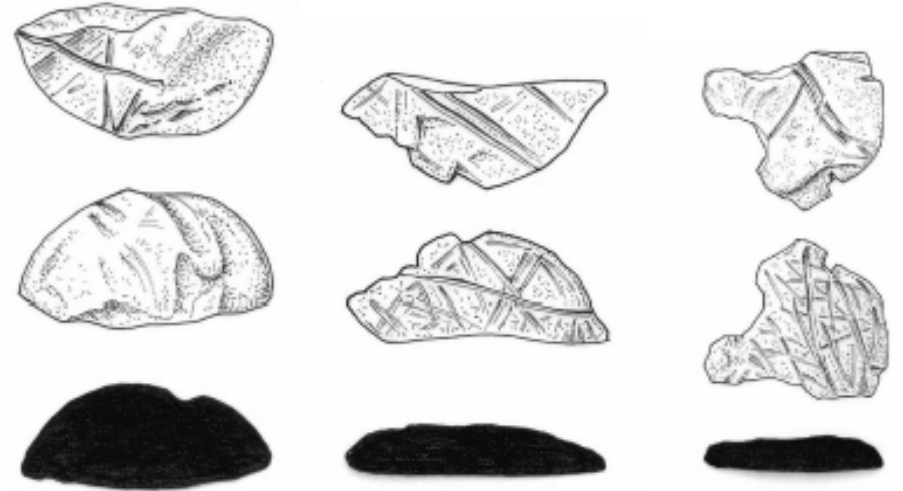
**MUNHATA
İLK SERAMİK
ÖRNEKLERİNDEN
ÇÇN
3X4.4 CM
İSRAİL MÜZESİ**

Figure 2. Sealing, Munhata, PPNB.

Figure 3. Sealing, Munhata, PN.

**MUNHATA'DAN MÜHÜR BASKILARI, PPNB SAFHASI
EN ESKİ MÜHÜR BASKILARINDAN.
İDARİ BİR YAPILANMAYA İŞARET EDEBİLECEKLERİ
YORUMLANIYOR.**

SHA'AR HAGOLAN'DAN BENZER BASKILAR,³PN SAFHASI

4

5

6

No.	Registration number	Phase	Period	Context
1	Sha'ar Hagolan G228-1	G-9a	PN	L60: debris above living surface
2	Sha'ar Hagolan N377-1	N-3b	PN	L115: debris in open space
3	Sha'ar Hagolan E912a-1	E-3/4	PN	L201: debris in courtyard
4	Sha'ar Hagolan E1849-1	E-3	PN	L631: debris in open space
5	Sha'ar Hagolan E1098-1	E-3	PN	Refuse in courtyard
6	Sha'ar Hagolan N122-1	N3-b	PN	Alluvial fill

EĞİTİM AMAÇLI

KULLANIM İÇİNDİR

MUNHATA TASVİRLERİ